

[Christmas Møller.]

Handelsministerens Hænder, en Myndighed, som efter vor Opfattelse ikke er rimelig. Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, Ordføreren for det største Regeringsparti, fremsatte den Bemærkning, at nu havde man faaet denne Ordning for Spiritus og Brødgær, og han næsten slikkede sig om Munden ved Tanken om, hvad der kunde ske med Hensyn til Sukker og Tobak, men jeg vil gerne sige til det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, at hvorledes end vor Stilling til dette Lovforslag og dets enkelte Bestemmelser maatte blive, maa man være klar over, at man ogsaa ud fra andre Synspunkter end dem, der er det ærede Medlems, kan anstille den Betragtning, at saaledes som Forholdene former sig med Hensyn til Ædruelighedslovgivningen her i Landet, saaledes som vi har faaet Ædrueligheden fremmet i vort Folk ved en Beskatning, sideløbende, kan man sige, med hele den Virksomhed, som her er foregaaet, kan det for Spritfremstillingens Vedkommende være naturligt og rimeligt at have ganske særlige Bestemmelser, fordi man derved rammer dybt ned i Problemet om Ædrueligheden i vort Folk; men at gaa videre og søge her at skabe blot det fjerneste i Retning af et Præcedens, det advarer jeg det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch imod, og jeg siger til ham, at hvis det ærede Medlem gaar videre med at agitere paa den Maade, saa vil det blive overordentlig vanskeligt, tror jeg, at faa denne Sag gennemført i den høje Rigsdag; det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch bør jo ikke glemme, at der er en Ordning, der er en bestaaende Tilstand, som i og for sig godt kan fortsættes.

Dette Lovforslag er, siger jeg, noget af det skrappeste, som vi nogensinde har set. Jeg er fuldkommen klar over, at for at bedømme Lovforslaget i alle dets Enkeltheder redeligt og retfærdigt skal man se paa den bestaaende Ordning i Henhold til Overenskomsten af 27. Januar 1923 og drage en Sammenligning med den, men jeg vil dog gerne sige til Ministeren, at et er nu engang en Overenskomst med Staten af mere administrativ Karakter, og noget andet er det i selve Loven at fastslaa en saa lang Række af Beføjelser for Ministeren, som det sker her; men jeg erkender gerne, at naar man ser paa den bestaaende Tilstand, som den har været i de 10 Aar, der er gaaet siden Overenskomsten af 1923, saa er der ganske utvivlsomt i den en Række Bestemmelser, som falder sammen med det, som Ministeren har foreslaaet i sit Lovforslag. Men i øvrigt kan jeg ikke nægte —

og det har jo mere principiel Betydning og Interesse, naar Socialdemokratiets Ordfører, Ordføreren for det mægtigste Regeringsparti, siger, at dette Forslag skal danne Skole —, at naar man ser paa § 2, kan man ikke lade være med at tænke paa de Meddelelser, man en Gang imellem ser i Pressen om, hvorledes det gaar Mussolinis Ministerier, nemlig paa den Maade, at det ene efter det andet overtages af Mussolini selv: han bliver Krigsminister og Flyveminister, han bliver Erhvervsminister og Socialminister, han tager det hele, han kan selv!

Det kan Handelsministeren, altsaa uden egen Indbildning, ogsaa, naar man ser paa § 2. Der er ikke Grænser for, hvad Handelsministeren kan, og hvad Handelsministeren har Forstand paa, altsaa stadig efter Handelsministeren egen Mening; vi andre kan jo have den Opfattelse, vi nu engang har. Ministeren kan bestemme, hvor meget vi skal drikke; om det nu egentlig helt er lykkedes ham derigennem at ordne Forholdene paa tilfredsstillende Maade, det skal jeg lade staa hen, men det skal Ministeren bestemme. Han skal bestemme Selskabets Administrationsudgifter, Reparationer, Fornyelser, Afskrivninger; han skal i Virkeligheden paa dette Omraade være hele Selskabet. Han skal bestemme Priserne. Jeg vil gerne spørge Ministeren, og naar man tænker paa, hvordan det er gaaet med det, som jeg kan kalde Demokratiets særlige Indsats i gamle Dage, nemlig den fattige Mands Snaps, har man vel nok Lov at stille dette Spørgsmaal: er det en ny Skattekilde, Ministeren her tænker sig? I hvert Fald er det jo i høj Grad muligt at anvende Forslaget paa den Maade. Og paa en Række andre Omraader er Forholdet jo det, at Ministeren, hvis Loven bliver vedtaget, tiltager sig en Myndighed, som i Virkeligheden betyder, at Selskabets Velfærd ligger i Ministerens Haand.

Dernæst vil jeg sige, at vel hedder Forslaget Forslag til Lov om Spiritus og Gær, men i Virkeligheden er det jo, som vi alle sammen ved, et Forslag til Lov om Aktieselskabet De danske Spritfabrikker, og jeg synes, at det, ogsaa ud fra en principiel Betragtning, er overordentlig betænkeligt at lave en Lovgivning om denne Virksomhed, om hvilken jeg gerne vil sige, at jeg er i høj Grad beredt til at anerkende den overordentlige Dygtighed, der baade økonomisk, handelsmæssigt og utvivlsomt ogsaa videnskabeligt er udvist fra dette Selskabs Side, men hvis man skal gøre Status rigtig op, kan man heller ikke undlade at tage med i Betragtning, at Stillingen naturligvis er